

به نام خدا
"فرم طرح درس"

دانشکده: شیمی، گروه شیمی تجزیه	رشته: شیمی	گرایش: محض/کاربردی	مقطع: کارشناسی
نام درس: روش‌های جداسازی در شیمی تجزیه	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -	عنوان درس پیش‌نیاز/هم‌نیاز: شیمی تجزیه ۳
نام مدرس: زهرا طالب پور	تمام وقت ☒ نیمه وقت ☐ مدعو ☐	نوع واحد: تخصصی	محل برگزاری: کلاس ☒ آزمایشگاه ☐

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های مختلف جداسازی به ویژه کروماتوگرافی و کاربرد آن‌ها در مواجهه با مسائل کاربردی و آنالیز نمونه‌های حقیقی

برنامه‌ی درسی

هفته	رئوس مطالب	فعالیت کلاسی
اول	مقدمه‌ای بر روش‌های جداسازی، دلایل لزوم استفاده از روش‌های جداسازی، تقسیم‌بندی روش‌های جداسازی، توضیح طرح درس، معرفی مراجع	کويز ۱
دوم	آشنایی با روش‌های جداسازی مکانیکی، مبتنی بر غشاء (دیالیز و اسمز)، روش‌های استخراج مایع-مایع و استخراج فاز جامد	
سوم	آشنایی با روش‌های کروماتوگرافی و کاربرد آن‌ها در صنایع مختلف، تاریخچه روش‌های کروماتوگرافی، تقسیم‌بندی روش‌های کروماتوگرافی، کروماتوگرافی لایه نازک، کروماتوگرافی سیال فوق بحرانی، کروماتوگرافی اندازه طردی، الکتروفورز لوله موئین	
چهارم	آشنایی با فرایند و مکانیسم‌های جداسازی (جذب، جذب سطحی، تبادل یونی و تمایلی)	
پنجم	معرفی کروماتوگرام و پارامترهای تجربی قابل اندازه‌گیری در کروماتوگرام، نحوه آنالیز کمی و کیفی	
ششم	روابط ریاضی تعریف شده در کروماتوگرافی تقسیمی شامل فاکتور بازداری، قدرت تفکیک، فاکتور انتخاب‌پذیری و ...	
هفتم	تئوری صفحه، مفهوم تعداد صفحات تئوری، ارتفاع صفحه تئوری و عوامل موثر بر آن‌ها	
هشتم	تئوری سرعت، عوامل موثر بر پهنای پیک، روش‌های کمینه کردن پهنای پیک و بهبود قدرت جداسازی	
نهم	چگونگی بهینه‌سازی شرایط کروماتوگرافی با تغییر فاز ساکن و متحرک، ترکیب درصد فاز متحرک، pH فاز متحرک، دما، سرعت جریان فاز متحرک	

فعالیت کلاسی	رئوس مطالب	هفته
کويز ۳	اصول کروماتوگرافی گازی، آشنایی با اجزاء دستگاه GC، ویژگی‌های فاز متحرک، روش‌های مختلف تزریق	دهم
	آشنایی با ستون‌های GC (پر شده و لوله‌باز)، فازهای ساکن غیر قطبی تا قطبی و نحوه برنامه‌ریزی دمایی ستون	یازدهم
	ویژگی‌های دتکتورهای GC، آشنایی با دتکتورهای FID، ECD، NPD و ... کاربرد GC در آنالیز اسانس و مواد نفتی	دوازدهم
	اصول کروماتوگرافی مایع ستونی، HPLC، کروماتوگرافی فاز معکوس، نرمال، تبادل یونی و تمایلی	سیزدهم
	آشنایی با اجزاء دستگاه HPLC، ویژگی‌های فاز متحرک، پمپ و محل تزریق	چهاردهم
	انواع فازهای ساکن قطبی، غیرقطبی و کابرال، آشنایی با حالت ایزوکراتیک و گرادیان	پانزدهم
	آشنایی با دتکتورهای HPLC و ویژگی‌های آن‌ها، آشنایی مختصری با روش‌های Hyphenated و کاربرد HPLC در آنالیز ترکیبات دارویی و غذایی	شانزدهم

نحوه ارزشیابی دانشجویان در طی دوره:

حضور مستمر و فعال در کلاس، نمره متوسط از کويزها، نمره پایان ترم، کیفیت تحقیق کلاسی

نحوه تخصیص نمره به فعالیت‌های دانشجویان در طی دوره:

۱۲ نمره پایان ترم، ۶ نمره کويز و ۲ نمره تحقیق کلاسی و حضور فعال و مستمر در کلاس

منابع مطالعاتی:

- 1- D.A. Skoog, F.J Holler, S.R. Crouch, "Principles of Instrumental Analysis", Thomson higher education, 6th Edition, 2007.
- 2- D.C. Harris, "Quantitative Chemical Analysis" W. H. Freeman and Company, 8th Edition, 2010.
- 3- G.D. Christian, "Analytical Chemistry", John Wiley and Sons Ltd., 6th Edition, 2004.

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳